

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Team Vergunningen Natuur - dhr. [REDACTED]
Postbus 40225
8004 DE Zwolle
Nederland

Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
Projectteam A27 Houten-Hooipolder

Zuidwal 58
5211 JK 's-Hertogenbosch
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 7974880
F 088 7974881
secretariaatA27HH@RWS.nl
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

mr. [REDACTED]
projectjurist

T [REDACTED]
[REDACTED]@rws.nl

Uw kenmerk
5190026195537

Datum 7 maart 2022
Onderwerp Aanvullingen Ruimtelijke Ingrepen.

Geachte heer [REDACTED],

Op 15 februari jongstleden ontving ik uw verzoek om aanvulling naar aanleiding van mijn aanvraag voor een ontheffing voor het project 'A27 Houten – Hooipolder, 4 grote bruggen' met aanvraagnummer 5190026195537. Hieronder reageer ik op de door u ingebrachte vragen.

- 1) Ontheffing wordt aangevraagd voor de buizerd en de sperwer voor enkele locaties. Voor de roek is geen ontheffing aangevraagd (dit is ook de conclusie van 3.2.8 waar de roek niet wordt genoemd). Wel is in de maatregelen voor de roek opgenomen dat, in het geval de werkzaamheden dusdanige verstorende effecten hebben op broedparen, de nesten voorafgaand aan de werkzaamheden worden verwijderd. Deze handeling mag niet worden uitgevoerd zonder ontheffing. De nesten dienen te allen tijde geschikt en functioneel te blijven voor de roek als voor deze soort geen ontheffing is aangevraagd.

Beantwoording:

Het uitgangspunt van het Tracébesluit is dat deze nestlocaties van de roek behouden kunnen blijven middels het treffen van (mitigerende) maatregelen. Hier gaan wij nu dus ook vanuit. Mocht in de praktijk blijken dat de aannemer niet kan voldoen aan de gestelde voorwaarden uit het Tracébesluit, dan zal de aannemer hiervoor een ontheffing aanvragen bij uw dienst.

- 2) (par. 3.1.2) Onder de Keizersveerbrug is een vlieg- en migratieroute van de meervleermuis aanwezig (FLOW27, 2018). Er worden maatregelen genomen om belichting van de vliegroute in het actieve seizoen te voorkomen. De periode waarin verlichting moet worden voorkomen dient te worden uitgebreid t/m november, omdat de migratieroute ook na augustus in gebruik kan zijn door de meervleermuis (en andere soorten). Verder de vraag of er kans is op obstakels boven het water, wat effect kan hebben op de vliegroute?

Beantwoording:

Wij delen uw visie dat de kwetsbare periode voor de meervleermuis (en andere soorten) aangepast dient te worden 'tot en met november'.

Afhankelijk van de methode van uitvoering die de aannemer kiest, kan het nodig zijn werkzaamheden vanaf het water uit te voeren. Wanneer werkzaamheden uitgevoerd worden vanaf het water, dient de aannemer rekening te houden met mitigerende maatregelen welke opgenomen zijn in het Tracébesluit, welke neerkomen op het functioneel houden van de vliegroute.

- 3) (par 3.2.2). In figuur 8 is het plangebied bij de Merwedeburg aangegeven. In FLOW27, 2018 wordt in tabel 4.18 bij locatie 92 aangegeven dat de onderdoorgang Kerkeinde onder de A27 van groot belang is als vliegroute voor vleermuizen. Deze vliegroute wordt in het mitigatie- en compensatieplan niet genoemd en er zijn ook geen (belichting)maatregelen opgenomen in dit hoofdstuk, terwijl deze wel binnen het plangebied lijkt te vallen. Onduidelijk of de vliegroute voldoende functioneel blijft gedurende de maatregelen. Hiervoor graag maatregelen opnemen.

Beantwoording:

Dit is inderdaad onvolledig in het M&C-plan. Voor specifiek onderdoorgangen zijn in het Tracébesluit reeds maatregelen opgenomen (zie bladzijde 224, punt 3). Deze maatregelen zijn ook van toepassing op deze onderdoorgang, waarmee effecten worden voorkomen. Deze maatregelen zijn ook van toepassing op de onderdoorgang bij de Merwedeburg.

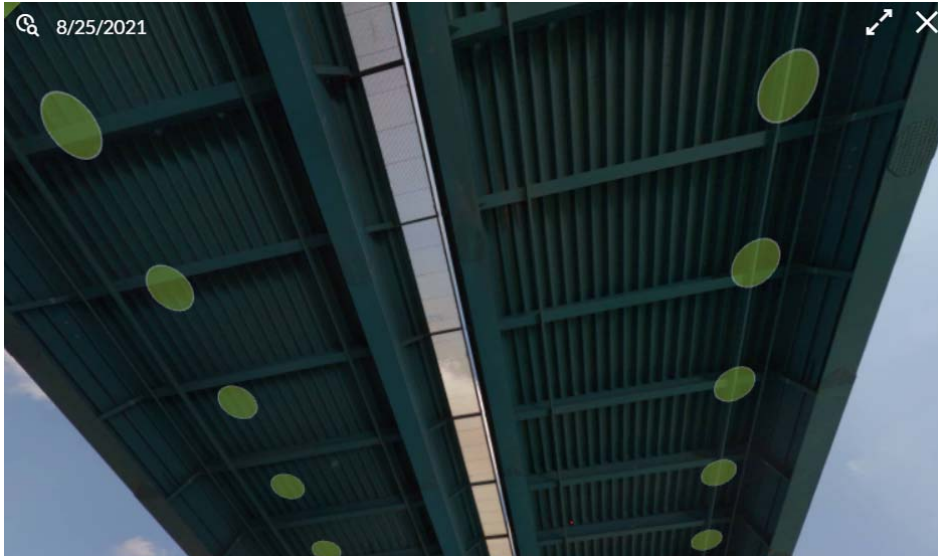
- 4) Par. 3.3.3.3 wordt aangegeven dat er geen essentiële vliegroute aanwezig is onder de Hagesteinseburg, waardoor de eventuele toename van licht en de ruimte tussen de twee nieuwe bruggen geen effect zal hebben. Echter, in FLOW27, 2018 wordt in tabel 4.18 bij locaties 20,21,22 aangegeven dat een vliegroute van de meervleermuis aanwezig is boven de Lek met de dwarspassage onder de A27. De Lek vormt een belangrijke migratieroute voor vleermuizen, in het bijzonder de meervleermuis. De aanname uit het mitigatie- en compensatieplan lijkt dan ook niet te kloppen.

Beantwoording:

Paragraaf 3.3.3.3 is onvolledig op dit punt. Wel wordt opgemerkt dat de meervleermuis alleen in 2015 op deze locatie is vastgesteld. In navolgende jaren is meervleermuis hier niet meer vastgesteld. Andere soorten zijn hier nog wel aangetoond. Ten aanzien van deze vliegroute geldt dan dat alle maatregelen opgenomen in het Tracébesluit ook van toepassing zijn op deze vliegroute en dat daarmee ontheffing niet noodzakelijk is in de uitvoeringsfase.

Mocht in de praktijk blijken dat de aannemer niet kan voldoen aan de gestelde voorwaarden uit het Tracébesluit, dan zal de aannemer hiervoor een ontheffing aanvragen.

Ten aanzien van het licht in de permanente situatie, in de huidige situatie is ook al een ruimte tussen beide bruggen aanwezig. Zie onderstaande foto van de onderzijde van de brug.

In de huidige situatie is hier dus al sprake van licht dat tussen de bruggen door op het water kan stralen. Voor deze situatie worden maatregelen voorgesteld vergelijkbaar aan de Keizersveerbrug voor de permanente situatie. Dit betekent dat verlichting uitgezet wordt in de nachtelijke uren, mits dat kan in het kader van veiligheid. Wanneer dit niet kan, wordt het licht gedimd tot minimaal 0,2 cd/m² en maximaal 0,3 cd/m². Dit zal minimaal vergelijkbaar of minder zijn met de huidige lichtuitstraling, daarmee worden geen negatieve effecten verwacht.

- 5) Bij de Houtensebrug is volgens tabel 4.18 (FLOW27, 2018) vliegroute aanwezig boven het kanaal en een migratieroute voor vleermuizen, met in het bijzonder de meervleermuis. De nieuwe situatie wijzigt niet, in die zin dat er geen tussenruimte ontstaan in de nieuwe situatie. Wel dient tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase rekening te worden genomen met belichting ten aanzien van deze vlieg- en migratieroute.

Beantwoording:

Voor deze vliegroute zijn maatregelen, vergelijkbaar met Hagesteinsebrug (zie antwoord hierboven) en Keizersveerbrug (zie MC-plan) van toepassing.

- 6) In FLOW27, 2018 wordt in tabel 4.18 bij de Houtensebrug een melding gemaakt van een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis onder de brug aan de zuidzijde van het kanaal. Deze verblijfplaats wordt in het mitigatie- en compensatieplan niet genoemd.

Beantwoording:

De kraamverblijfplaats is alleen aangetroffen in 2016. In de vervolgonderzoeken in 2018 en later is deze niet aangetroffen. In de aanvraag (M&C-plan) is alleen de meest recente data (niet ouder dan 3 jaar) gebruikt. Doordat recent onderzoek (conform destijds geldende protocollen) aantoont dat deze verblijfplaats niet meer aanwezig is, is deze niet meegenomen.

**Rijkswaterstaat Zuid-
Nederland**
Projectteam A27 Houten-
Hooipolder

Ik ga er vanuit u zo voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks nog vragen zijn, kunt u contact met mij opnemen.

Datum
7 maart 2022

Met vriendelijke groet,

mr.
projectjurist